
Projektgodkendelse til Svendborg Fjernvarme

Udvidelse af forsyningsområdet til Kogtvedparken og Kogtvedvænget

Projektansvarlig:	Svendborg Fjernvarme, Bagergade 40A, 5700 Svendborg
Projektets navn	Udvidelse af forsyningsområdet til Kogtvedparken og Kogtvedvænget
CVR nr.:	22113410
Kontaktperson:	Direktør Carl Madsen, Svendborg Fjernvarme
Konsulent for ansøger.	Dansk Fjernvarmes Projektselskab A.M.B.A., Merkurvej 7, 6000 Kolding
Godkendelse udarbejdet af:	Svendborg Kommune, v/Lene Jultved
Journal nr.:	22/8573

xx. xx 2022

Natur og Miljø

Svendborg Fjernvarme A.m.b.a.
Bagergade 40 A
5700 Svendborg
Email: info@svendborgfjernvarme.dk

Godkendelse af projektforslaget meddeles jf. bestemmelserne i kapitel 2 i Lov om varmforsyning nr. 382 af 13. juni 1990, jf. lovbek. Nr. 2068 af 21. november 2021 (den på afgørelsestidspunktet gældende lov), samt efter § 3 i Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg nr. 818 af 4. maj 2021 (den på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om projektbekendtgørelse gældende bekendtgørelse).

Godkendelsen giver tilladelse til konvertering af Kogtvedparken og Kogtvedvænget fra naturgas til fjernvarme. Godkendelsen giver også frit driftsvalg for varmepumpen mellem gasmotordrift og elnetsdrift.

Kommunalbestyrelsen har den xx. xx 2022 vedtaget at godkende projektforslaget af 8. september 2022.

Dato: xx.xx 2022.

Godkendt

Lene Jultved
Miljøsagsbehandler

Annonceret den xx.xx 2022 på Svendborg Kommunes hjemmeside

Klagefristen udløber den xx.xx 2022 kl. 15.00.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indledning	4
Læsevejledning	5
Afgørelse og godkendelsens vilkår.....	5
Afgørelse.....	5
Vilkår	5
Retsgrundlag.....	6
Klagevejledning	7
Betingelser, mens en klage behandles.....	7
Søgsmål	7
Sagsfremstilling	8
Gennemgang af projektforslaget	9
Anlægget, herunder dets kapacitet, placering og produktionsform (energiteknisk beskrivelse).....	10
Kapacitet energi- og produktionsform	10
Ledningsanlæg	10
Forsyningsområde.....	10
Tidsfølge for anlæggets etablering.....	11
Forholdet til varmeplanlægning	11
Arealafståelse og servitutter	12
Ansvar	12
Høring	12
Svendborg Kommunes vurdering.....	13
Samfundsøkonomi.....	13
Selskabsøkonomi.....	15
Brugerøkonomi.....	16
Miljømæssige forhold.....	17
Samlet vurdering.....	18
Konklusion	18
Bilag	19
Bilag 1. Projektforslag: Udvidelse af forsyningsområde til Kogtvedparken og Kogtvedvænget.....	19
Bilag 2. Kort over områder udlagt til fjernvarme i varmeplanen.....	20
Bilag 3. Tilsagn fra Energistyrelsen om tilskud	21

Indledning

Svendborg Kommune har den 25. maj 2022 (seneste revideret den 8. september) modtaget et projektforslag, der er udarbejdet af rådgiver DFP på vegne af Svendborg Fjernvarme. Med projektforslaget ansøges Svendborg Kommune om godkendelse af fjernvarmeforsyning til Kogtvedparken og Kogtvedvænget med dertilhørende ledningsføring og øget varmeproduktion på Svendborg Fjernvarmes eksisterende anlæg. Området konverteres dermed fra naturgas til fjernvarme.

Projektforslaget er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg BEK. nr. 818 af 04. maj 2021 (**Projektbekendtgørelsen**) og Lov om varmeforsyning lovbek. nr. 2068 af 16. november 2021 (**Varmeforsyningsloven**). Der er taget udgangspunkt i denne projektbekendtgørelse, da projektforslaget er indkommet til kommunen den 25. maj 2022.

Der er søgt om en betinget godkendelse i første omgang jf. Bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet BEK nr. 2306 af 18. december 2020 (**Fjernvarmepuljen**). Fjernvarmepuljen stiller krav om, at et projektforslag har opnået en betinget kommunal godkendelse for at kunne søge tilskud ved fjernvarmepuljen. I en betinget godkendelse, skal det indledningsvist vurderes, at projektforslaget vil kunne overholde kravene i Projektbekendtgørelsen.

Svendborg Fjernvarme kan benytte en betinget godkendelse til at søge tilsagn fra fjernvarmepuljen, inden projektforslaget har været gennem en høringsfase og modtaget den endelige projektkendelse.

Projektansøgningen blev politisk behandlet den 16. juni 2022 i Teknik- og Miljøudvalget, hvor det blev besluttet at projektet sendes i høring, og at der kan gives en betinget godkendelse.

Projektforslaget har været i høring hos berørte parter (Evida, Svendborg Kraftvarme og Flow Elnet A/S) i perioden 17. juni til 15. juli 2022. Der er indsendt høringssvar fra Evida med "ingen bemærkninger".

Svendborg Fjernvarme har søgt Fjernvarmepuljen om tilskud via den betingede godkendelse, og har den 7. oktober 2022 fået tilsagn om et tilskud på 680.000 kr.

Projektforslaget er tilrettet med supplerende oplysninger siden den betingede godkendelse med bl.a. uddybende tekst, samt følsomhedsberegninger på gaskedeldrift der erstattes med oliekedeldrift. De grundlæggende data og beregninger er ikke ændret ift. projektforslaget, der lå til grund for den betingede godkendelse.

Derudover er der via mail senest indsendt opdaterede data for brugerøkonomi og selskabsøkonomi med nyeste data for gas- og elpriser pga. det varierende aktuelle marked.

Læsevejledning

Projektgodkendelsen er opbygget i 3 dele.

1. del (side 5-7) er Svendborg Kommunes afgørelse i sagen, vilkår og klagevejledning.
2. del (side 8-18) indeholder sagsfremstilling, gennemgang af projektforslaget og indkomne bemærkninger, retsgrundlaget samt Svendborg Kommunes vurdering af det ansøgte.
3. del (side 19-23) er bilag.

Afgørelse og godkendelsens vilkår

Afgørelse

Svendborg Kommune meddeler i henhold til § 4 i Varmeforsyningsloven godkendelse til projektforslaget som beskrevet i ansøgningen modtaget af kommunen den 25. maj 2022, med seneste revision den 8. september 2022 (Se bilag 1).

Godkendelsen omfatter fjernvarmeforsyning af byområderne Kogtvedparken og Kogtvedvænget i Svendborg med dertilhørende ledningsføring og øget varmeproduktion på Svendborg Fjernvarmes eksisterende anlæg. Området konverteres dermed fra naturgas til fjernvarme.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at projektforslaget er i fuld overensstemmelse med Varmeforsyningslovens formålsparagraf om at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning. Samt at projektet overholder kravet om positiv samfundsøkonomi i forhold til Projektbekendtgørelsen § 19, stk. 2. Svendborg Kommune kan derfor meddele godkendelse til projektforslaget.

Den indsendte projektansøgning blev politisk behandlet den 16. juni 2022 i Teknik- og Miljøudvalget, hvor det blev besluttet at projektet sendes i høring, og at der kan gives en betinget godkendelse.

Det endelige projekt er behandlet i Teknik- og Miljøudvalget den xx.xx 2022, i Økonomiudvalget den xx.xx 2022 og i Kommunalbestyrelsen den xx.xx 2022.

Vilkår

Under henvisning til § 20, stk. 2, i Projektbekendtgørelsen, gives godkendelse til det ansøgte projektforslag på følgende vilkår:

1. Forsyningsområdet og ledningsføringen skal placeres og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er angivet i projektforslaget (senest revideret den 8. september 2022).
2. Projektet skal være påbegyndt senest 4 år fra godkendelsesdatoen, eller efter en eventuel klagenævnsafgørelse. Hvis projektet ikke er gennemført indenfor tidsfristen, bortfalder godkendelsen.

Retsgrundlag

Godkendelse af projektforslaget meddeles jf. bestemmelserne, der er formuleret i kapitel 2, i Lov om varmforsyning nr. 382 af 13. juni 1990, jf. lovbek. nr. 2068 af 16. november 2021 (den på afgørelsestidspunktet gældende lov) herefter benævnt **Varmeforsyningsloven**. Samt i § 3 i Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg nr. 818 af 4. maj 2021 (den på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om projektbekendtgørelse gældende bekendtgørelse), herefter benævnt **Projektbekendtgørelsen**.

Projektforslaget er udarbejdet i henhold til Projektbekendtgørelsen og projektet er omfattet af bilag 1 i bekendtgørelsen (punkt 3.1. og 1.5.). Projektforslaget opfylder de formelle krav til indhold samt form, som er angivet i § 16 i Projektbekendtgørelsen.

Projektforslagets samfundsøkonomiske analyse er baseret 'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet' fra juli 2021 udgivet af Energistyrelsen.

Kap. 4 i Projektbekendtgørelsen, fastlægger de nærmere regler for proceduren ved godkendelse af etableringer eller ændringer af kollektive anlæg og varmforsyningsområder, herunder hvilke oplysninger der skal være belyst samt høringskredsen, forud for kommunalbestyrelsens godkendelse. Kommunalbestyrelsen er herefter overordnet varmeplanmyndighed og har godkendelseskompetencen.

Godkendelsen er meddelt med baggrund i Varmeforsyningslovens § 4, stk. 1:

§ 4. *Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.*

Der er søgt om en betinget godkendelse i første omgang jf. Bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet BEK nr. 2306 af 18. december 2020, herefter benævnt **Fjernvarmepuljen**. Fjernvarmepuljen stiller krav om, at et projektforslag har opnået en betinget kommunal godkendelse for at kunne søge tilskud ved fjernvarmepuljen. I en betinget godkendelse, skal det indledningsvist vurderes, at projektforslaget vil kunne overholde kravene i Projektbekendtgørelsen. Svendborg Kommune gav en betinget godkendelse den 17. juni 2022, som Svendborg Fjernvarme brugte til at søge om tilskud fra Fjernvarmepuljen. Energistyrelsen gav tilsagn om tilskud den 7. oktober 2022 på 680.000 kr.

Jf. Projektbekendtgørelsens § 25 har projektforslaget været i høring hos berørte parter (Evida, Svendborg Kraftvarme og Flow Elnet A/S) i perioden 17. juni til 15. juli 2022.

Godkendelsen af projektforslaget gives i henhold til Projektbekendtgørelsen. Andre relevante tilladelser eller godkendelser fra kommunen for realisering af projektet skal indhentes særskilt.

Forvaltningsloven fastlægger i § 24, stk. 1, at begrundelsen for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang afgørelsen beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Der er i det efterfølgende gennemgået de forudsætninger (retsregler) i Projektbekendtgørelsen, som skal være opfyldt før projektet kan godkendes:

- Projektet skal udvise positiv samfundsøkonomi i forhold til relevante alternativscenarier, jf. Projektbekendtgørelsens § 19, stk. 2, jf. §§ 6 og 16, stk. 1 nr. 10

- Svendborg Kommune har valgt, at anlæg der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for den samfundsøkonomiske analyser jf., § 16 stk. 5 i Projektbekendtgørelsen.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til de nævnte lovmæssige krav for at kommunen kan godkende projektet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Energiklagenævnet (jf. Projektbekendtgørelsens § 21, stk. 1) af følgende:

Ansøger:

- Svendborg Fjernvarme A.m.b.a., Bagergade 40 A, 5700 Svendborg, mail: info@svendborgfjernvarme.dk cm@svendborgfjernvarme.dk

Berørte forsyningsselskaber:

- Evida, Vognmagervej 14, 8800 Viborg, energiplaner@evida.dk
- Svendborg Kraftvarme A/S, Bodøvej 15, 5700 Svendborg, kraftvarme@svendborg.dk, bussborg@svendborg.dk

Elnetselskab:

- FLOW Elnet, Fåborgvej 44, 5700 Svendborg, kontakt@flow-elnet.dk.

Afgørelsen kan ifølge Projektbekendtgørelsens § 24 stk. 1 og 2, inden 4 uger skriftligt påklages til Energiklagenævnet, og eventuel klage skal senest ved klagefristens udløb **fredag den xx xx 2022** kl. 15.00 være modtaget i Nævnenes Hus, Energiklagenævnet, Toldboden 2, 8800 Viborg, eller sendes pr. e-mail til: ekn@naevneneshus.dk. Klagen skal være skriftlig med angivelse af de synspunkter, som klagen støttes på. Den afgørelse, der klages over, bør vedlægges klagen.

Energiklagenævnet orienterer Svendborg Kommune om klagen.

Betingelser, mens en klage behandles

Inden for klagefristen på 4 uger samt efter at en evt. klage er indgivet, vil påbegyndelse af projektet være på projektansøgers eget ansvar. Klager har ikke umiddelbart opsættende virkning, men Energiklagenævnet kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en klage skal have opsættende virkning.

Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af kommunen. Kommunens afgørelse kan *ikke* indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet jf. Projektbekendtgørelsens § 25, stk. 1.

Søgsmål

Opmærksomheden henledes på varmforsyningslovens § 26, stk. 4, vedrørende søgsmål. Heraf fremgår det, at såfremt det ønskes at prøve Energiklagenævnets afgørelse ved domstolene, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Sagsfremstilling

Baggrund

Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af bilag 1 i Projektbekendtgørelsen jf. § 3, stk. 1, skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse. Et projektforslag skal blandt andet beskrive, hvilke konsekvenser projektet har for samfundet og miljøet.

Svendborg Fjernvarme har den 25. maj 2022 (seneste revideret den 8. september) indsendt et projektforslag, der er udarbejdet af rådgiver DFP. Med projektforslaget ansøges Svendborg Kommune om godkendelse af fjernvarmeforsyning til Kogtvedparken og Kogtvedvænget med dertilhørende ledningsføring og øget varmeproduktion på Svendborg Fjernvarmes eksisterende anlæg. Området konverteres dermed fra naturgas til fjernvarme.

Svendborg Kommune har givet en betinget godkendelse til projektet den 17. juli 2022, som Svendborg Fjernvarme brugte til at søge Energistyrelsen om tilskud til projektet via Fjernvarmepuljen. Der blev givet et tilsagn på 680.000 kr. den 7. oktober 2022.

Jf. Projektbekendtgørelsens § 25 har projektforslaget været i høring hos berørte parter (Evida, Svendborg Kraftvarme og Flow Elnet A/S) i perioden 17. juni til 15. juli 2022.

Projektforslaget skal godkendes i overensstemmelse med varmforsyningsloven og Projektbekendtgørelsen.

Projektforslagets samfundsøkonomiske analyse er baseret "Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet" fra juli 2021.

Skriftlig underretning af høringsberettigede

Svendborg Kommune har godkendt, at projektforslaget sendes i høring. Projektforslaget har jf. Projektbekendtgørelsens § 18 været i høring i perioden:

- 17. juni til 15. juli 2022

Følgende er blevet hørt: Evida, FLOW Elnet og Svendborg Kraftvarme. Der indkom hørings svar fra Evida.

Official-princippet

Hovedansvaret for, at den konkrete sag er tilstrækkelig oplyst, inden der træffes afgørelse, påhviler kommunen. Kommunen er forpligtet til at indhente de oplysninger, som er nødvendige for, at kommunen kan træffe afgørelse på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. På samme måde er forsyningsselskaberne forpligtet til at give samtlige relevante oplysninger til brug for bl.a. kommunens behandling og godkendelse af projektforslag.

Ansøger har, på Kommunes anmodning, foretaget supplerende beregninger samfundsøkonomien (ekstra følsomhedsberegninger hvor gaskedel drift erstattes med oliekedel drift), samt beregninger af brugerøkonomi og selskabsøkonomi med nyeste data for gas- og elpriser pga. det varierende aktuelle marked. Kommunen vurderer med baggrund i det nævnte ovenfor, at projektforslaget er tilstrækkelig oplyst til, at der kan træffes en afgørelse.

Det forvaltningsretlige officialprincip indebærer ikke blot, at alle relevante forhold skal være belyst, inden kommunen kan træffe afgørelse, men også at oplysningerne skal være pålidelige. Kommunen

har ansvaret for, at oplysningerne er korrekte. Kommunen har, i sin selvstændige vurdering og stillingtagen til projektforslaget, ikke fundet nogen anledning til at sætte spørgsmålstegn ved pålideligheden af oplysningerne i projektforslaget. Svendborg Kommune har lagt vægt på, at oplysningerne i et projektforslag er afgivet under straffeansvar. Afgiver et selskab urigtige eller vildledende oplysninger i et projektforslag, kan dette straffes med bøde.

Gennemgang af projektforslaget

Projektforslaget er udarbejdet i henhold til Projektbekendtgørelsen, og er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1. Projektforslaget opfylder de formelle krav til indhold samt form som er angivet i Projektbekendtgørelsens § 16.

Det fremgår af Projektbekendtgørelsens § 16, at en ansøgning om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg skal være skriftlig og ledsaget af oplysningerne i § 16, stk. 1, nr. 1-10, i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens vurdering af projektet.

I projektforslaget søges der om:

- at konvertere området fra naturgas til fjernvarme.
- at øge produktionen af varme på Svendborg Fjernvarmes eksisterende anlæg.
- at etablere nyt ledningsanlæg
- at der er frit driftsvalg for varmepumpen mellem eldriftsnet og gasmotordrift

Beregningerne tager udgangspunkt i følgende scenarier:

- Projekt: Fjernvarmeforsyning af området
- Alternativ: Individuelle varmepumper

Ifølge Projektbekendtgørelsens § 16, stk. 5 er der mulighed for at se bort fra naturgasreferencen ved udarbejdelse af de samfundsøkonomiske beregninger, så naturgasreferencen ikke er en unødvendig bremse for konvertering af naturgasområder til fjernvarme. Svendborg Kommune har valgt, at anlæg der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for den samfundsøkonomiske analyser. Mht brugerøkonomien er der regnet priser ift. den nuværende forsyning med naturgas, for at beboerne kan se forskellen.

Beregningerne tager udgangspunkt i gennemførslen af projektforslaget for "Nedlæggelse af Svendborg Kraftvarme P/S". Dette projektforslag er endnu ikke godkendt af kommunalbestyrelsen, da sagen ligger med en ansøgning hos Energistyrelsen, om dispensation for negativ samfundsøkonomi. Der forventes en afgørelse i november måned 2022. Den nyeste politiske beslutning i Svendborg Kommune fra den 20. september 2022 går ud på at driftsperioden for Svendborg Kraftvarme forlænges til 2029, hvis ejerskabet overgår til Svendborg Fjernvarme. Dette er dog ikke endeligt endnu. For at belyse situationen hvis Svendborg Kraftvarme først lukkes i 2026, alternativt ikke lukkes, har ansøger lavet en følsomhedsberegning, der viser samfundsøkonomien i dette.

Anlægget, herunder dets kapacitet, placering og produktionsform (energiteknisk beskrivelse)

Kapacitet energi- og produktionsform

Ansøger oplyser, at med det forventede varmesalg på 1.190 MWh/år, vil der skulle produceres 1.327 MWh/år. Dette svarer til et ledningstab på cirka 10%.

I ansøgers bilag 11 er der vist hvorledes den øgede varmeproduktion til Kogtved området skal produceres på de eksisterende anlæg, hvilket er opsummeret i følgende tabel:

Produktionsfor- deling	Før, situation [MWh/år]	Efter, situation [MWh/år]	Marginal var- meproduktion [MWh/år]	Marginal [%]
Gaskedler	1.037	1.132	95	7,1%
Gasmotorer	12.723	13.063	341	25,7%
Biooliekedler	0	0	0	0,0%
Luft/vand varme- pumpe el	65.130	65.301	172	12,9%
Luft/vand varme- pumpe gas	71.602	71.755	153	11,6%
Elkedel	40.169	40.735	566	42,7%
Sum	190.660	191.987	1.327	100%

Tabel 1. Skema fra projektforslaget der viser hvorledes varmen produceres.

Den øgede varmeproduktion kommer primært fra elkedel, varmepumpe samt gasmotorer.

Ledningsanlæg

Ansøger har oplyst at ledningsføringen er opmålt på baggrund af kortmaterialet i bilag 2, og at anlægsomkostningerne for distributionsnettet er baseret på DFP's erfaringspriser for udbud udført i 2022. I tabel 4 i ansøgningsmaterialet er der vist relevante ledningstyper, anlægspriser samt et beregnet nettab på 137 MWh/år svarende til cirka 10%.

Svendborg Kommune vurderer, at de viste omkostninger i tabel 4 ikke er urealistiske, og det viste lave nettab skulle kunne opnås, da der er tale om ny rørføring med velisolerede rør.

Forsyningsområde

Svendborg Fjernvarme søger om at levere fjernvarme til Kogtvedparken og Kogtvedvænget i den vestlige del af Svendborg, se bilag 2.

Det nye ledningsanlæg etableres, så samtlige potentielle forbrugere i udvidelsesområderne kan forsynes med fjernvarme. Stikledninger etableres i takt med tilslutningsfrekvensen. Det antages at, at alle relevante forbrugere er tilkøbt indenfor det første år.

I området er der 66 parcelhuse hvoraf de 55 har gasfyr og 1 hus olie-fyr. Ansøger regner med at 60% af boligerne med naturgasforsyning vælger at få fjernvarme samt den ene ejendom med olie-fyr. Det svarer til et forbrug på 489 MWh/år. Der er desuden 4 ejendomme med Institutioner og Erhverv der

forsynes med naturgas. Disse ejendomme er indregnet med et forventet forbrug på 701 MWh/år. Samlet set vil varmebehovet dermed være 1.190 MWh/år.

Ansøger oplyser, at data for gasforbrugerne (antal og forbrug) er indhentet fra Evida.

Svendborg Kommune vurderer, at de nævnte data for varmforsyning afspejler virkeligheden, specielt da data er indhentet fra gasleverendøren, og at det ikke er urealistisk at 60 % af private boliger med nuværende naturgasforsyning vil vælge fjernvarme.

Det skal bemærkes, at ejendomme der ønsker at blive forsynet med fjernvarme indenfor områdefrænsningen skal forsynes indenfor de første 5 år (forsyningspligt jf. Projektbekendtgørelsens § 8. stk. 2). Ansøger oplyser dog, at det forventes at konverteringen vil foregå indenfor det første år efter at den endelige godkendelse er givet.

Tidsfølge for anlæggets etablering

Projektansøgningen blev politisk behandlet den 16. juni 2022 i Teknik- og Miljøudvalget, hvor det blev besluttet at projektet skal sendes i høring, og at der kan gives en betinget godkendelse.

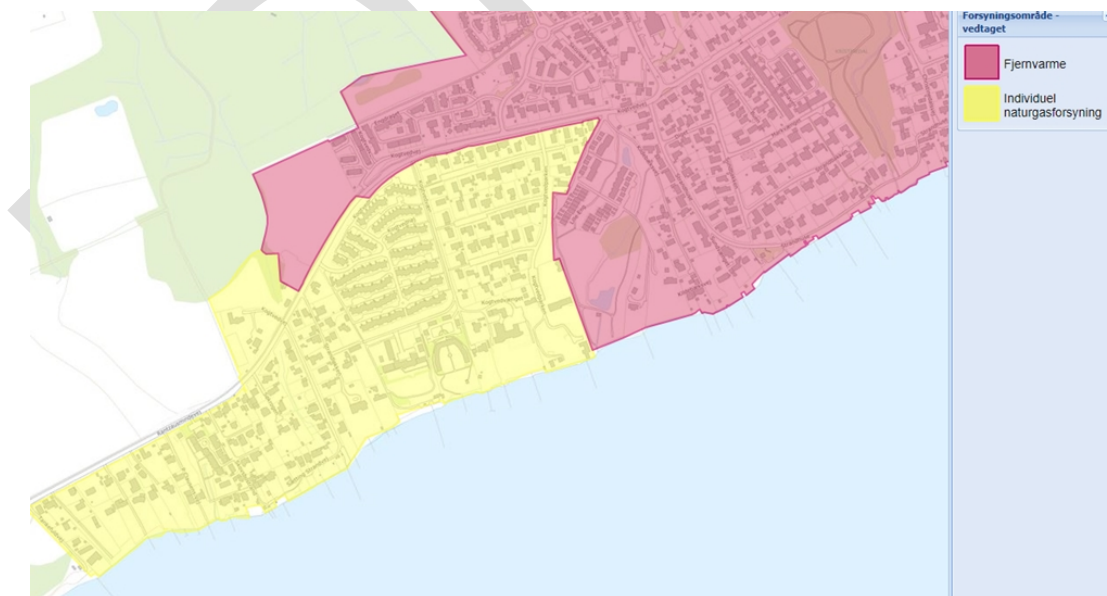
Projektgodkendelsen har været i høring i perioden og der er givet tilsagn fra Energistyrelsen om tilskud fra Fjernvarmepuljen (bilag 3).

Projektet er politisk behandlet i november måned, og projektet kan dermed gennemføres, når andre relevante tilladelser er givet.

Den nævnte tidsplan i ansøgningen vil ikke umiddelbart kunne overholdes, da tilbagemeldingen om tilsagn fra Energistyrelsen først blev modtaget i oktober 2022.

Forholdet til varmeplanlægning

Området er i dag udlagt til naturgasforsyningen i Svendborg Kommunes varmeplan:

Kort 1 - viser området udlagt til fjernvarme i varmeplanen (Dette kort fremgår også af bilag 2)

I projektet søges om at konvertere området Kogtvedparken og Kogtvedvænget fra naturgas til fjernvarme, hvor det nye område ligger direkte op til Svendborg Fjernvarmes eksisterende forsyningsområde:

Kort 2 - viser det planlagte forsyningsområde med fjernvarme ifølge projektforslaget (Dette kort fremgår også af bilag 2)

I projektforslaget er der vist relevante adresser indenfor konverteringsområdet i bilag 4.

Arealafståelse og servitutter

Ansøger har oplyst at som udgangspunkt etableres hele distributionsnettet i offentlige vej- og fortovsarealer og private fælles veje. Det forventes derfor ikke, at der skal tinglyses deklARATIONER på lodsejernes ejendomme.

Kommunen vurderer, at ud fra ansøgers viste kort over ledningstracé i bilag 2 er dette korrekt. I høringsperioden var der dermed ikke parter med berørte matrikler der skulle høres.

Ansvar

Svendborg Fjernvarme er ansvarlig for drift af forsyningsområdet med tilhørende forsyningsledninger.

Høring

Projektforslaget har været i høring hos berørte parter (Evida, Svendborg Kraftvarme og Flow Elnet A/S) i perioden 17. juni til 15. juli 2022, og dermed er der gennemført en høring i 4 uger, jf. § 18 i Projektbekendtgørelsen. Der er indsendt høringssvar fra Evida med "ingen bemærkninger".

Svendborg Kommunes vurdering

Som det fremgår af ovenstående gennemgang af projektets grundlæggende data, så vurderer Svendborg Kommune at udgangspunktet for beregningerne er realistiske og retvisende.

Samfundsøkonomi

Samfundsøkonomien skal være positiv for at sikre at ressourcerne udnyttes bedst muligt på energiområdet.

De samfundsøkonomiske beregninger er gennemført efter Energistyrelsens forskrifter dvs. "Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet" fra 2021 samt, "Forudsætninger for samfundsøkonomiske analyser på energiområdet" fra 28. februar 2022 på baggrund af projektforslagets indsendelsestidspunkt. Kalkulationsrenten er sat til 3,5 % (som fastsat af Finansministeriet), og der er regnet med en tidshorisont på 20 år. Der er brugt relevante data fra aktuelle Teknologikataloger fra Energistyrelsens hjemmeside. Ansøger har dermed brugt nyeste forudsætninger for de samfundsøkonomiske beregninger.

Kommunen skal vurdere projektet ud fra samfundsøkonomien. I projektforslaget er der positiv samfundsøkonomi for projektet (fjernvarme) på 2.708.000 kroner, svarende til 19 % bedre end alternativet (individuelle varmepumper):

	Brændsel	Investering	Drift og vedligehold	Emissioner	Afgiftsprovenu (10 % modregnes)	I alt
Projekt	6.448.219	5.679.496	485.128	2.066.980	1.219.003	14.557.924
Alternativ	5.528.744	9.581.862	2.142.079	17.239	40.205	17.265.924

Tabel 2. Skema fra projektforslaget, der opsummerer de samfundsøkonomiske omkostninger for projektet angivet i kr. ekskl. moms i nutidsværdi.

I projektforslaget er beskrevet og beregnet de enkelte ovenstående værdier. Svendborg Kommune vurderer, at idet beregningerne tager udgangspunkt i udmeldingerne fra Energistyrelsen, er ansøgers bud på samfundsøkonomien ikke urealistisk.

På nuværende tidspunkt ligger der et projektforslag til behandling i kommunen om at lukke Svendborg Kraftvarme. Dette projektforslag er ikke vedtaget/godkendt endnu. I ansøgers beregninger er der taget udgangspunkt i at dette projektforslag gennemføres. Det er usikkert om Svendborg Kraftvarme lukkes, i 2023 grundet den nuværende energikrise. Projektforslaget om lukning af Svendborg Kraftvarme ligger på nuværende tidspunkt hos Energistyrelsen, hvor der er søgt om dispensation, da projektforslaget viser negativ samfundsøkonomi. Der kommer formodentlig en tilbagemelding på dispensationsansøgningen i november måned. I mellemtiden er der den 20. september 2022 taget en politisk beslutning om, at driftsperioden for Svendborg Kraftvarme forlænges til senest 2029, hvis ejerskabet overgår til Svendborg Fjernvarme. Dette er dog ikke endeligt endnu.

Ansøger har undersøgt scenariet om at Kraftvarmen ikke lukker alligevel, ved at lave en følsomhedsanalyse. Denne beregning viser et samfundsøkonomisk overskud på cirka 3,1 mio. kr., hvilket svarer til resultaterne i det igangværende projektforslag for lukning af Svendborg Kraftvarme. Hvis Svendborg Kraftvarme alligevel ikke lukker, så vil der med de eksisterende beregninger i følsomhedsanalysen i dette projektforslag være vist, at der er positiv samfundsøkonomi ved at kraftvarmen fortsætter.

I den nuværende gældende varmplansgodkendelse for Svendborg Fjernvarme, er der forudsat at el til varmepumpen produceres af gasmotoren. Ansøger har beregnet samfundsøkonomi på dette

scenarie via en følsomhedsanalyse, hvor der fås et samfundsøkonomisk overskud på cirka 2,1 mio. kr. Der vil dermed være positiv samfundsøkonomi i dette scenarie også.

Der er desuden foretaget følsomhedsberegninger på ændret investering, høj COP-faktor, lavere elpriser, CO2 pris (lave og høje prisforløb jf. tabel 16 energistyrelsens samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger) og gaspriser samt hvor gaskedeldriften erstattes af oliekedeldrift. Resultaterne er vist i nedenstående tabel:

Ændret forudsætning	Samfundsøkonomisk overskud / kr.	Samfundsøkonomisk overskud / %
Svendborg Kraftvarme fortsætter til 2026	3.075.085	22
100 % gasmotordrift til el til varmepumpe ved Svendborg Fjernvarme (som i projektforslag for lukning af Svendborg Kraftvarme)	2.187.185	15
Produktionsfordeling med reference år som i projektforslag for lukning af Svendborg Kraftvarme	2.698.494	19
80 % øgede anlægsomkostninger i projektet	135.041	1
20 % lavere investering i individuelle varmepumper	791.628	5
20 % øget COP-faktor for individuelle varmepumper	1.784.337	12
20 % reduktion i elpris	1.695.829	11
CO2 pris – lavt forløb	3.065.145	22
CO2 pris – højt forløb	1.221.995	8
20 % øget gaspris	1.792.325	12
Oliekedeldrift frem for gaskedeldrift	2.142.468	14

Tabel 3. Oversigt over følsomhedsberegninger i projektforslaget

Følsomhedsberegningerne viser, at projektet er robust overfor relevante ændrede forudsætninger. De 2 følsomheder der giver større samfundsøkonomisk resultat, drejer sig om den igangværende projektansøgning om lukning af Svendborg Kraftvarme, samt en ændring af CO2 prisen til et højt niveau med udgangspunkt i Klimarådets samfundsøkonomiske beregningspris på 1.500 kr./ton CO2e.

Forudsætningen for det indsendte materiale er, at der er valgfrihed mht kilden til el til varmepumpen mellem Svendborg Fjernvarmes egen gasmotor og el fra nettet. I følsomhedsberegning nr 2 er det vist, at den nuværende godkendelse for Svendborg Fjernvarme der er baseret på at el til varmepumpen laves 100 % fra gasmotoren giver et dårligere resultat end hvor der bruges 50/50 %.

Kommunen vurderer, at der er samfundsøkonomisk overskud ved at gennemføre fjernvarmeprojektet i forhold til individuelle varmepumper jf., Projektbekendtgørelsens § 6, og at beregningerne ikke hviler på urealistiske forudsætninger. Følsomhedsberegningerne viser at projektet er robust i forhold til relevante faktorer.

Selskabsøkonomi

I de selskabsøkonomiske beregninger er medregnet at relevante forbrugere tilsluttes første år. Der er regnet med et varmesalg på 1.189 MWh/år og en anlægsinvestering på 7,3 mio. kr. Der er indregnet et tilskud fra fjernvarmepuljen på 680.000 kr. Beregningerne er vist i bilag 5A i projektforslaget. Med de viste forudsætninger er der et overskud på 585.884 kr. i nutidsværdi for den 20-årige periode.

Som en del af ansøgningen til fjernvarmepuljen skal ansøger beregne minimumstilslutningen, svarende til det selskabsøkonomiske break-even punkt for andelen af tilslutninger i konverteringsprojektet. Ansøger har foretaget beregningerne i bilag 5B i projektforslaget. Minimumstilslutningen er ved 88 % af det beregnede antal boliger, svarede til 33,6 ejendomme ud af de ansøgte 38 ejendomme der skal tilsluttes. Der er givet tilsagn fra Fjernvarmepuljen på 680.000 kr jf. bilag 3.

Svendborg Kommune har bedt ansøger om at opdatere beregningerne i forhold til de ændrede el- og naturgaspriser, der er på markedet for tiden. Kommunen er klar over, at det er svært at spå om fremtiden, men ansøger har valgt at tage udgangspunkt i den sidste måneds gennemsnitlige priser, hvilket kommunen accepterer.

Der er taget udgangspunkt i el- og gasprisen den seneste måned:

- En spot gaspris på 15 kr./Nm³ (uden moms, afgifter og tariffer)
- En spot elpris på 1780 kr./MWh (uden moms, afgifter og tariffer)

Ud fra det nuværende variable bidrag fra Svendborg Fjernvarmes takstblad (og opdaterede el- og gaspriser) giver det et selskabsøkonomisk overskud på ca. 250.000 kr. (nutidsværdi over 20 år) med disse priser.

Svendborg Kommune vurderer at beregningerne kan godkendes, og resultatet kan accepteres med et selskabsøkonomisk overskud på 250.000 kr. ud fra nyeste priser, og den valgte fordeling af varmekilder.

Brugerøkonomi

Ansøger har beregnet brugerøkonomien for hhv. fortsat opvarmning med naturgas, eller ved fremtidig opvarmning med fjernvarme eller ved individuelle varmepumper:

Brugerøkonomi	Fjernvarme	Varmepumpe, inkl. tilskud	Varmepumpe	Naturgas
Varme	11.532	6.857	6.857	19.292
Drift og vedligehold	Inklusiv	2.959	2.959	2.825
Ydelse, investering	4.049	7.298	8.928	2.317
Samlet årlig udgift	15.581	17.114	18.744	24.434

Tabel 4. Brugerøkonomi for et hus på 144 m², med et varmebehov på 14,4 MWh/år fra projektforslaget.

Beregningerne tager udgangspunkt i data for parcelhusene i området der er leveret fra Evida, en naturgaspris på 14,0 kr./Nm³ inkl. Moms og afgifter, og der er inddraget den nuværende forsyningsform i området med naturgas. Der er desuden lavet 2 beregninger på individuelle varmepumper, med hhv. tilskud eller ej til ejendommen fra Energistyrelsen. Der er taget udgangspunkt i en elpris på 1,5 kr./kWh inkl. Moms og afgifter. Resultaterne er vist i tabel 4.

Svendborg Kommune vurderer, at beregningerne ikke hviler på urealistiske forudsætninger. Der vil umiddelbart være en økonomisk fordel for ejendommene i området at lægge om til fjernvarme. Ud fra de viste beregninger, vil der være en fordel på hhv. 1.533/3.163 kr./år ved at vælge fjernvarmeløsningen i stedet for den individuelle varmepumpe. Løsningen med fjernvarme vurderes også være økonomisk attraktiv i forhold til borgere med eksisterende gasfyr, hvor der vil kunne spares 8.853 kr./år under de givne forudsætninger.

Svendborg Kommune har bedt ansøger om at opdatere beregningerne i forhold til de ændrede el- og naturgaspriser, der er på markedet for tiden. Kommunen er klar over, at det er svært at spå om fremtiden, men ansøger har valgt at tage udgangspunkt i den sidste måneds gennemsnitlige priser, hvilket kommunen accepterer.

Der er taget udgangspunkt i el- og gasprisen den seneste måned:

- En spot gaspris på 15 kr./Nm³ (uden moms, afgifter og tariffer)
- En spot elpris på 1780 kr./MWh (uden moms, afgifter og tariffer)

Resultaterne er vist i Tabel 5:

Brugerøkonomi	Fjernvarme	Varmepumpe, inkl. tilskud	Varmepumpe	Naturgas
Varme	13.494	12.036	12.036	33.277
Drift og vedligehold	Inklusiv	2.959	2.959	2.825
Ydelse, investering	4.049	7.298	8.928	2.317
Samlet årlig udgift	17.543	22.292	23.923	38.419

Tabel 5. Brugerøkonomi for et hus på 144 m², med et varmebehov på 14,4 MWh/år fra supplerende beregninger.

Med de nye beregningsforudsætninger, vil det blive endnu mere attraktivt at skifte over til fjernvarme i forhold til de første beregninger. Ud fra de viste beregninger, vil der være en fordel på hhv. 4.749/6.380 kr./år ved at vælge fjernvarmeløsningen i stedet for den individuelle varmepumpe. I forhold til borgere med eksisterende gasfyr, vil der kunne spares 20.876 kr./år under de givne forudsætninger.

Miljømæssige forhold

I de samfundsøkonomiske beregninger medtages de samfundsøkonomiske miljøomkostninger i form af en værdisætning af emission af CO₂, N₂O, CH₄, NO_x, SO₂ og PM_{2,5} (partikler).

I ansøgers miljømæssige vurdering af projektet fremgår følgende:

Energi	Projekt	Reference	Alternativ
Varmeproduktion [MWh]	26.549	23.808	23.808
Elproduktion [MWh]	6.193	0	0
Brændselsforbrug	Projekt	Reference	Alternativ
Naturgas (ledningsas) [MWh]	17.306	23.675	0
Bionaturgas [MWh]	0	0	0
Flis [MWh]	0	0	0
Elektricitet [MWh]	12.957	0	7.942
Halm [MWh]	0	0	0
Træpiller [MWh]	0	0	0
Solvarme [MWh]	0	0	0
Stadtwerke [MWh]	0	0	0
Affald [MWh]	0	0	0
Olie [MWh]	0	313	0
Bioolie [MWh]	0	0	0
Overskudsvarme [MWh]	0	0	0
Emissioner	Projekt	Reference	Alternativ
CO ₂ [ton]	2.128	2.732	118
CH ₄ [kg]	27.148	86	361
N ₂ O [kg]	47	86	8
SO ₂ [kg]	74	42	48
NO _x [kg]	8.472	1.729	814
PM _{2,5} [kg]	12	14	3

Tabel 6. Oversigt fra projektforslaget over emission for scenarier med hhv. projektet med fjernvarmeforsyning af Kogtved, reference baseret på individuel forsyning med naturgas samt et alternativ med individuelle varmepumper over en 20 årig periode

Ovenstående emissioner mht CO₂, CH₄ og N₂O kan omregnes til CO₂-ækvivalenter. Dermed fås:

- at fortsat brug af naturgas i området i de enkelte boliger vil have en udledning svarende til ca. 2.750 tons CO₂-ækvivalenter over en 20-årig periode
- ved gennemførelse af fjernvarmeprojektet vil udledningen udgøre ca. 2.900 tons CO₂-ækvivalenter
- med individuelle varmepumper vil der være en udledning på ca. 130 tons CO₂-ækvivalenter.

Dette er under forudsætning af de valgte produktionsformer på Svendborg Fjernvarme samt beregningsforudsætningerne fastsat af Energistyrelsen for udledning af CO₂ fra el nettet de næste 20 år. Der er desuden indregnet en el-produktion foruden fjernvarmen fra Svendborg Fjernvarme.

En del af baggrunden for fjernvarmens CO₂-ækvivalent-udledning er, at en del af den benyttede el til Svendborg Fjernvarmes varmepumpe produceres på egen gasmotor med dertilhørende emissioner (der er indregnet et udslip af metan fra gasmotorer). Dette er tidligere vist, har den bedste samfundsøkonomi. På sigt vil fjernvarmen kunne sænke CO₂-udledningen ved indfasning af nye produktionsanlæg og udnyttelse af overskudsvarmekilder.

Svendborg Kommune har vedtaget Klima- og Energipolitik 2020-25. Denne politik afspejler de statslige mål omkring reduktion af CO₂ udledningen og en omstilling til vedvarende energi. Trods projektforslagets beregnede fald i CO₂ udledning i forhold til den nuværende naturgasopvarmning, er der en øget udledning med CO₂ ækvivalenter på 150 tons, når der inddrages metan og lattergas, der begge er kraftige drivhusgasser. Dermed vurderes projektforslaget ikke på kort sigt at leve direkte op til kommunens Klima- og Energipolitik.

Samlet vurdering

Der er foretaget en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af fjernvarmeprojektet. Resultaterne viser:

- Der er en positiv samfundsøkonomisk gevinst på cirka 2,7 mio. kr. over en 20-årig periode ved en kalkulationsrente på 3,5 %.
- Det indsendte projekt har den bedste samfundsøkonomi i forhold til det valgte alternativ.
- De selskabsøkonomiske beregninger viser et overskud på 585.884 kr. i nutidsværdi over beregningsperioden på 20 år. Med opdaterede el- og naturgaspriser vil overskuddet være ca. 250.000 kr.
- I beregningerne omkring brugerøkonomi, er der beregnet, at et gennemsnitligt parcelhus på 144 m² i området kan spare 1.533 hhv. 3.163 kr./år ved at vælge fjernvarmeløsningen i stedet for den individuelle varmepumpe. I forhold til hvis ejendommene fortsætter med naturgas, vil der være en beregnet besparelse på 8.853 kr./år under de givne forudsætninger.
- Med opdaterede el- og naturgaspriser mht brugerøkonomi, er der beregnet, at der er en besparelse på 4.749 hhv. 6.380 kr./år ved at vælge fjernvarmeløsningen i stedet for den individuelle varmepumpe. I forhold til hvis ejendommene fortsætter med naturgas, vil der være en beregnet besparelse på 20.876 kr./år under de givne forudsætninger.
- Miljømæssigt vil udledningen af CO₂ ækvivalenter stige med cirka 150 tons CO₂ over en 20-årig periode når der skiftes fra individuel naturgas til fjernvarme. I forhold til individuelle varmepumper vil udledningen stige med cirka 2.600 tons.

Svendborg Kommune vurderer, at udgangspunktet for beregningerne i projektforslaget er realistiske, og at beregningerne er retvisende.

Konklusion

Svendborg Kommune finder at betingelserne i Projektbekendtgørelsens § 19 stk. 1 for godkendelse af projektforslaget er til stede. Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at projektforslaget er i overensstemmelse med bestemmelserne i Projektbekendtgørelsen samt varmeforsyningslovens formålsparagraf §1, stk. 1 og 2. Det er dermed fagligt begrundet, at der kan gives en godkendelse til det indsendte materiale. Projektet lever op til Svendborg Kommunes overordnede varmeplan og kommuneplan.

Bilag

- Bilag 1. Projektforslag: Udvidelse af forsyningsområde til Kogtvedparken og Kogtvedvænget
- Bilag 2. Kort over områder udlagt til fjernvarme i varmeplanen
- Bilag 3. Tilsagn fra Energistyrelsen om tilskud

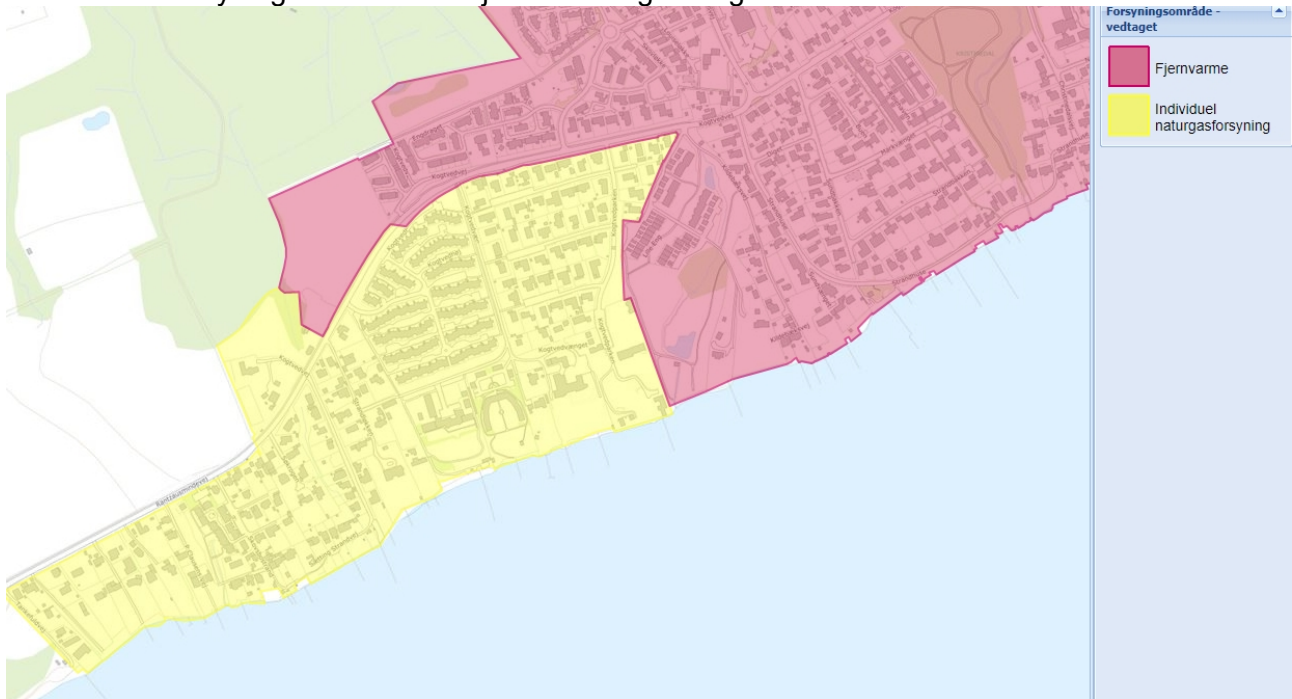
Bilag 1. Projektforslag: Udvidelse af forsyningsområde til Kogtvedparken og Kogtvedvænget

Projektforslaget er vedlagt som særskilt bilag.

UDKAST

Bilag 2. Kort over områder udlagt til fjernvarme i varmeplanen

Nuværende forsyningsområde med fjernvarme og naturgas

Ansøgt nyt fjernvarmeområde:

Bilag 3. Tilsagn fra Energistyrelsen om tilskud

Tilsagn om tilskud til udrulning af fjernvarmedistributionsnet ved fjernvarmepuljen¹

Energistyrelsen har den 20-07-2022 modtaget Svendborg Fjernvarme a.m.b.as ansøgning om tilsagn om tilskud ved fjernvarmepuljen til projektet Kogtvedparken.

Afgørelse

Energistyrelsen har vurderet ansøgningen og træffer følgende afgørelse:

- Svendborg Fjernvarme a.m.b.a bevilges tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen
- Tilsagnet udgør kr. 680.000,00 og forudsætter, at fjernvarmevirksomheden gennemfører 34 konverteringer i projektet.
- Tilsagnet er givet for perioden den 07-10-2022 til den 01-08-2023.

Begrundelse for tilsagn

Energistyrelsen har fastsat tilskudsbeløbet på grundlag af det modtagne ansøgningsskema og ansøgningens vedhæftede bilag.

Accept af tilsagnet bedes fremsendt til Energistyrelsen inden 14 dage fra modtagelse af dette brev.

Vilkår

Der er tilknyttet en række forpligtelser til dette tilsagn, som fremgår af vedlagte "Energistyrelsens standardvilkår for tilskud til projekter". Herudover skal øvrige betingelser i denne tilsagnsskrivelse overholdes.

Tilsagnet gives på vilkår af, at projektet opnår endelig godkendelse ved kommunen. Afgørelsen indeholdende den endelige kommunale godkendelse af projektet samt den endelige version af projektforslaget skal derfor fremsendes til Energistyrelsen, når de foreligger, med angivelse af, hvorvidt der er sket ændringer i projektet siden den betingede godkendelse.

Svendborg Fjernvarme a.m.b.a er ansvarlig over for Energistyrelsen for, at projektet gennemføres inden projektets slutdato den 01-08-2023 og at de i tilsagnet og i standardvilkårene anførte betingelser overholdes.

¹ Bekendtgørelse nr. 2306 af 18/12/2020

Kontor/afdeling
Center for
Energiadministration

Dato
07-10-2022

J nr.
SUF-2022-495984

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Ansøgning om udbetaling

Ved anmodning om udbetaling skal udbetalingsanmodning, slutrapport, projektregnskab, dokumentation for de gennemførte konverteringer, ledelseserklæring og regnskabsbilag fremsendes. Alle krav til projektregnskab, og dokumentation fremgår af vedlagte standardvilkår og ansøgningsvejledningen.

Når udrulningen er udført, kan Svendborg Fjernvarme a.m.b.a indsende anmodning om udbetaling af tilskud via ansøgningsportalen. Energistyrelsen skal modtage anmodning om udbetaling senest 60 dage efter, at arbejdet er udført. Hvis fristen overskrides, og der ikke forinden er anmodet om fristforlængelse, kan Energistyrelsen træffe afgørelse om, at tilsagnet om tilskud helt eller delvist annulleres.

Energistyrelsens udbetaling af tilskud er en engangsudbetaling. Udbetalingen sker på baggrund af dokumentationen for afholdte og betalte udgifter samt under forudsætning af, at projektet, eller den del af projektet, der søges om udbetaling for, er gennemført i overensstemmelse med ansøgningen og vilkårene for tilsagnet.

På ansøgningsportalen findes en vejledning til ansøgningsprocessen, herunder vejledning til anmodning om udbetaling af tilskud.

Retsgrundlag

Denne afgørelse er truffet på grundlag af bekendtgørelse nr. 2306 af 18. december 2020. Uddrag af reglerne er vedlagt denne afgørelse som bilag.

Hvis du har spørgsmål vedrørende tilsagnet, er du velkommen til at rette henvendelse via ansøgningsportalens funktion "kontakt Energistyrelsen".

Med venlig hilsen / Best regards
Poul Pilgaard

Energiadministrationen
Center for Energiadministration / Centre for Energy Administration

Tlf. nr. 3395-0870
E-mail fjernvarmepuljen@ens.dk

Bilag:

- 1) Standardvilkår
- 2) Retsgrundlag
- 3) Udbetalingsanmodning
- 4) Skabelon til slutrapport
- 5) Skabelon til projektrejskab
- 6) Statusrapport
- 7) Adresseliste
- 8) Ledelseserklæring